

**MAROSVÁSÁRHELYI MŰVÉSZETI EGYETEM
MAGYAR MŰVÉSZETI KAR
SZÍNHÁZI INTÉZET**

**VÁLASZTHATÓ TÉMAVEZETŐK ÉS JAVASOLT ELMÉLETI NÉZŐPONTOK A
ZÁRÓVIZSGA DOLGOZAT MEGÍRÁSÁHOZ**

2024-2025-ös tanév

A záróvizsga dolgozatok munkacímét illetve a témavezető nevét az osztályvezető tanároknak kell összesíteniük, majd azokat **2025. JANUÁR 15-ig** kell benyújtaniuk a Magyar Művészeti Kar Dékáni Hivatalának titkárságára. A benyújtáskor mellékelni kell *A záróvizsgára vonatkozó tudnivalók és követelmények* (letölthető az egyetem honlapjáról) című dokumentumban található és a témavezető által kitöltött, aláírt konzultációs lapot, feltüntetve a szakdolgozat témaválasztásának időpontját, amely egyben az első konzultációnak minősül.

A színész, rendező, bábszínész, teatrológia, koreográfia és audiovizuális kommunikáció – forgatókönyv-reklámírás, média szakok esetében a diplomamunka megírására, azaz a személyes alkotói folyamatnak a szakirodalom alapján történő elemzésére, az alábbi elméleti szempont javaslatok alapján is sor kerülhet, a választott témavezetővel való előzetes egyeztetés után.

A végzős hallgatók más témákat is választhatnak a témavezető tanárral való egyeztetés alapján.

A dolgozat megírásához indokolt esetben felkérhető konzulensi minőségben más szakterület képviselője, az egyetemünk főállású oktatóin kívül is. A felkérés jóváhagyásához az intézetvezetők engedélye szükséges.

VÁLASZTHATÓ TÉMAVEZETŐK

ALAPKÉPZÉS

TEATROLÓGIA SZAK:

Balási András, Albert Mária, Boros Kinga, Nagy Imola,
Ungvári Zrínyi Ildikó, Karácsonyi Zsolt, Kárpáti Péter

MAGISZTERI KÉPZÉS

SZÍNÉSZ SZAK:

Berekméri Katalin, B. Fülöp Erzsébet, Gáspárik Attila, Gecse Ramóna, Gyéresi Júlia,
Harsányi Zsolt, Papp Éva, Patkó Éva, Sebestyén Aba, Strausz Imre-István, Porogi Dorka

ALKALMAZOTT BÁBMŰVÉSZET SZAK:

Bonczidai Dezső, Máthé Rozália, Novák Ildikó,

DRÁMAÍRÁS SZAK::

Kárpáti Péter, Albert Mária, Ungvári Zrínyi Ildikó

TEMATIKÁK

ALAPKÉPZÉS

TEATROLÓGIA SZAK:

Dr. Balási András

1. Történet, archiválás, rekonstrukció. Rekonstrukciós kísérletek. Oral history az elmélet és a gyakorlat között. (A hallgató kutatói munkájára alkalmazva).
2. Színpadi újraírás. (A hallgató dramaturgi alkotásaira alkalmazva).
3. Shakespeare és Csehov dramaturgiája a mai színpadokon.

Dr. Albert Mária

1. A néző szerepváltozásai a modern és posztmodern színházban (szűkítési javaslatot várok, előadás vagy alkotói műhely elemzésére)
2. A színház funkcióinak változása kortárs előadásokban – formabontás és a klasszikus szövegek átértékelése
3. Drámaírás a színpadon – új szövegalkotási lehetőségek a mai színházi gyakorlatban (Complicite, Rimini Protokoll, dramAcum, Gianina Cărbunariu, Szputynik Hajózási Társaság, Krétakör – javaslatot elfogadok)
4. A színpadi adaptáció lehetőségei és kihívásai
5. Drámafordítás és színpadra alkalmazás a ma színházában – szövegek és előadások elemzése alapján
6. Caragiale művei magyar színpadokon – fordítási változatok, jelentős előadások
7. A mai román dráma irányjai és lehetőségei
8. Eljátszott történelem – a performatív emlékezés formái

Dr. Boros Kinga

1. Színházi szaksajtó (pl. lapелеmzés, egy előadás kritikai recepciójának elemzése, a magyar színházkritika történeti és kortárs műfajai, szaksajtó és színházak közti kommunikáció, szaksajtó és újmédia)
2. Összehasonlító előadás-elemzések (pl. Bánk bán a kortárs színpadon, Tartuffe a magyar színpadon, a román-magyar együttélést feldolgozó előadások)
3. Az alkalmazott színház elmélete és kortárs gyakorlatai (pl. színházi nevelési programok, közösségi színház, részvételi színház)
4. Alternatív színházi terek (environmental, site-specific, talált tér)
5. Politikai színházról (Piscator) a politikus színházig ("a felelő(s)ség esztétikája" H.T. Lehmann)
6. Performatív fordulat: színész és néző fogalmának és viszonyának változása a kortárs színházban
7. Színpadon a "másik". Az idegen- és kisebbség-reprezentáció lehetőségei és kihívásai
8. A dramaturg munkája a színházi alkotófolyamatban (a hallgató dramaturgi gyakorlatára alkalmazva)
9. Kortárs magyar színház

10. Kortárs erdélyi magyar színház

Dr. Nagy Imola

1. A nézőség színházelméleti elhelyezése
2. Szöveg és előadás a posztdramatikus színházban
3. Látás, hallás, atmoszféra-érezlelés
4. Szubjektívációk a kortárs színházban

Dr. Ungvári Zrínyi Ildikó

A hallgatóktól szűkítési, alkalmazási javaslatokat várok.

1. Színház digitális térben
2. Színházi alkotómódszerek a 21.században: kutatószínház, csapatmunka a színházban
3. Realista színház, globális realizmus, dokumentum
4. Kortárs testképek és a táncos test
5. Poszthumán/állati dimenzió a színházban; antropocén színház
6. Mindennapok színháza, lázadó színház, aktivista performanszok
7. Nézői jelenlét és új formanyelvek az alternatív terekben/köszínházakban
8. Médiumok és az intermedialitás a kortárs színházi előadásokban
9. Kortárs brit színház: Sarah Kane, Caryl Churchill, Chantal Bilodeau (feminista megközelítések)
10. Előadások talált terekben

Dr. Karácsonyi Zsolt

1. A görög tragédiák és az idegenség
2. Hamlet-átiratok
3. Faust változatok
4. Az erdélyi magyar dráma az 1970-es években

Dr. Kárpáti Péter

1. A színészközpontú drámaelemzés módszertana
2. Kortárs magyar színház
3. Kortárs magyar dráma
4. A XX. századi magyar dráma- és színháztörténet alkotói
5. A drámaírás módszertana
6. Az adaptáció módszertana
7. Az improvizáció szerepe a szövegfejlesztésben

MAGISZTERI KÉPZÉS

SZÍNÉSZ SZAK:

Dr. Berekméri Katalin

1. A karakterépítés lehetőségei
2. Próba és előadás – a színész munkája
3. A szerep fenntartása, fejlesztése bemutató után

Dr. B. Fülöp Erzsébet

1. Emergencia a színészi munkában
2. Színészi test-technikák
3. A színészi gesztus hermeneutikája
4. Azonosulás és távolság a színészi munkában
5. Test és tekintet

Dr. Gáspárik Attila

1. A színész útja, szövegtől a szerepig
2. A színész munkája, beleélés vagy átélés esetleg felmutatás?
3. A megszerzett szerep megtartása, avagy az újraalkotás technikája előadásról előadásra
4. A szerep forrásai. Miből építem fel a szerepet? Inspirációs források
5. Az improvizáció rögzítése a figura kialakításáig

Dr. Gecse Ramóna

1. Társadalmi színházi jelenségek. A néző kimozdítása.
2. Kollektív alkotás. A kísérletezés és az együttműködés folyamata.
3. Alkotói közösség és a rendező pozíciója.

Dr. Gyéresi Júlia

1. A légzés és a hangindítás funkciója a szerepformálásban
2. A színészi beszédhang karakterformáló ereje
3. A hangadás és a mimika kölcsönhatása
4. A testtartás és a gesztusok elemzése a légzés függvényében
5. A szupraszegmentumok vizsgálata a színpadi identitásteremtés folyamatában
6. A beszédaktusok vizsgálata a karakterformálás során
7. A szünettartás elemzése az objektív külső idő és a szubjektív belső idő függvényében
8. Az érzelmek tükröződése a hanglejtésben
9. A dramatikus szöveg meghangosítása a szupraszegmentális tényezők alkalmazásával

Dr. Harsányi Zsolt

1. A drámai alak és színpadi alak viszonya/kérdései x szerepben y előadásban
2. Átélelően innen és túl, x szerep színrevitele során y előadásban
3. A recepció és kreativitás kérdései x szerep y előadásban való megformálása során
4. A színész gesztuselemzése x szerep y előadásban való megformálása során
5. A színészi jelenlét kérdései x szerep y előadásban való megformálása során

Dr. Papp Éva

1. A prózai színész karakterformálása hang adottságai függvényében

2. A prózai színész és az interpretatív beszéd viszonya a szövegfonetikai eszközök (szünet, beszédtempó, hangmagasság, hangerő, hangszín, rezonancia, illetve hangsúly, hanglejtés, szórend) tükrében
3. A színész és a beszéd általános, illetve művészi funkciói a karakterformálás tükrében
4. A színészi hang, a színpadi beszéd karakterformáló és atmoszférateremtő ereje

Dr. Patkó Éva

1. A színész és a rendező közös alkotómunkája - függőségi viszonyok
2. A színészi alkotómunka kezdeti fázisai: dokumentálódás, ráhangolódás, aktivizálódás, felelősségvállalás
3. A színész felelőssége az alkotómunka során és után

Dr. SebestyénAba

1. A drámai szöveg, a koreográfia és az ének viszonya a színészi alakításban
2. Átézés, ábrázolás, felmutatás, jelenlét.
3. A színészi paradoxonok.

Dr. Strausz Imre-István

1. A zene polifunkcionális és dramaturgiai jellege a zenés színházi alkotásokban.
2. Zenés színházi irányzatok.
3. A zenés színpadi szerepalkotás, szerepépítés szakaszai, technikái.
4. Az alkotás összetett eszközrendszerének kialakítása, működtetése a zenés színpadi munka során.

Dr. Porogi Dorka

1. A színészi játék elemzése
2. Játéktörténet (pl. egy szerep vagy egy dráma a magyar nyelvű játékhagyományban)
3. Művészet mint kutatás

ALKALMAZOTT BÁBMŰVÉSZET SZAK:

Dr. Bonczidai Dezső

1. A pedagógiai bábjáték helye a nevelési folyamatban
2. A pedagógiai bábjáték személyiségformáló ereje
3. Az alkalmazott bábjáték módszertani alapvetései
4. A bábjáték a dramatikus népszokásokban

Dr. Máthé Rozália:

1. A művészi beszéd szerepe a pedagógus munkájában
2. A bábjáték szerepe az újító pedagógiai gondolkodásban
3. A figyelem fenntartása és a bábjáték
4. A népmesék képi világa és a bábjáték
5. Az olvasott szövegtől a megelevenedő bábjátékig
6. Báb és animáció az alkalmazott bábművészetben

Dr. Novák Ildikó:

1. A bábu hatásmechanizmusainak alkalmazása a didaktikai folyamatokban

2. A bábu mint segédeszköz a nevelési folyamatokban, a közösségépítésben
3. A vizuálitás szerepe a bábjátékban
4. A játék, mozgás, anyaghasználat és beszéd minőségi viszonyainak szerepe a bábjátékban

DRÁMAÍRÓ SZAK:

Dr. Albert Mária

1. Dialógus és monológ a drámai szereplő építésében
2. Időkezelés a drámai szövegben
3. Cselekmény, történet, elbeszélés a drámában
4. A szereplők nyelvhasználatának funkciói és hatásai a drámai szövegben
5. Az emlék és az álom dramaturgiája
6. Szövegfordítás, kulturális fordítás, adaptáció a drámafordítás gyakorlatában
7. Helyzet és szerep a mai drámaszövegben
8. Kulturális emlékezet, kollektív emlékezet a drámaszövegben

Megjegyzés: Minden javasolt témának kapcsolódnia kell a vizsgadarabhoz. Elfogadok javaslatokat a hallgató által jól megindokolt más témákra is.

Dr. Kárpáti Péter

1. "A téma hol hever?" - A témaválasztás problematikája a kortárs drámairodalomban. Antropológiai, ill. történeti megközelítés.
2. Az alkotói kutatás módszertana és gyakorlata.
3. Egy szabadon választott dráma dramaturgiai és dinamikai összehasonlító mélyelemzése.
4. A színészközpontú elemzés módszertana - a szerepívekből kiindulva.
5. A drámaszöveg-fejlesztés technikái a gyakorlatban (improvizáció, talált szöveg, átírás stb.).
6. Jelenet, epizód, szekvencia - a dramaturgia alapegységei egy adott műben.
7. Játék a nézőkkel. Hatáselemzés. Asszociáció. A közösségi mitológia szerepe az alkotásban.
8. A gyerekdarab sajátosságai.
9. A bábműfaj sajátosságai.
10. Tragikus és komikus hatások strukturális és lélektani elemzése.

Dr. Ungvári Zrínyi Ildikó

1. Shakespeare drámáinak adaptációi és átírásai (Lear, Hamlet)
2. Görög drámák, toposzok átdolgozásai (Antigoné, Pahaedra, Medeia stb)
3. Másság-reprezentációk a kortárs (színpadi) dramaturgiában
4. A szertartásszínház drámaformái és mai színrevitelei
5. Kortárs szubjektív drámaírás és társadalmi érzékenység
6. Kortárs lengyel dramaturgia

Dr. Harsányi Zsolt
dékán

Dr. Bonczidai Dezső
intézetigazgató